

Vergaderjaar 2024–2025

31 066

Belastingdienst

Nr. 1426

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 september 2024

Met deze brief informeer ik uw Kamer over het definitieve advies van het Adviescollege ICT-toetsing (hierna: het Adviescollege) over het project Multikanaal Ontvangen (hierna: MKO). Bijgevoegd vindt u het definitieve adviesrapport met de bevindingen van het Adviescollege dat ik op 6 september 2024 heb ontvangen. In deze brief zal ik eerst het project MKO inleiden. Vervolgens zal ik ingaan op de conclusies en de aanbevelingen uit het rapport en daarbij aangeven welke acties de Belastingdienst al heeft ondernomen of in gang zet om opvolging te geven aan de aanbevelingen van het Adviescollege.

Aanleiding

De Belastingdienst ontvangt berichten van burgers, bedrijven en (fiscaal) dienstverleners. Het gaat bijvoorbeeld om aangiften of bezwaarschriften, maar ook om gegevens van banken en werkgevers om de aangifte inkomstenbelasting vooraf in te vullen. Ook ontvangt de dienst berichten van andere overheidsinstellingen in Nederland, in Europa en daarbuiten (bijvoorbeeld landen die deel uitmaken van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)).

Het project MKO

Op dit moment maakt de Belastingdienst in hoofdzaak gebruik van een tweetal systemen om berichten te ontvangen. Het gaat om het Message Handling System (MHS) en de Business 2 Business integration (B2Bi). Beide computersystemen zijn aan vervanging toe en vallen onder de moderniseringsoperatie die de Belastingdienst heeft ingezet. Met het project MKO realiseert de Belastingdienst een functionaliteit om het ICT-landschap wendbaarder en toekomstbestendiger te maken om – onder andere – de stijgende volumes aan te kunnen. De Belastingdienst verwacht namelijk dat de komende jaren het aantal nationaal en internationaal te ontvangen berichten sterk zal toenemen. Daar wil de Belastingdienst op inspelen en zorgen dat modernisering niet te laat wordt ingezet.

De ontwikkeling van MKO is een stap in het moderniseren van het gehele applicatielandschap van de Belastingdienst.

Conclusie van het rapport

De conclusie van het Adviescollege is dat de Belastingdienst voor MKO een verkeerde aanpak heeft gekozen. Het Adviescollege geeft aan dat er een te grote nadruk op technische modernisering zit die noodzakelijke verbeteringen voor burgers en bedrijven in de weg zit. Hiervoor geeft het Adviescollege de volgende redenen:

- de noodzaak om het Message Handling Systeem (MHS) nu te vervangen ontbreekt;
- onvoldoende samenwerking leidt tot vertraging en gemiste verbeteringen;
- grote nadruk op generieke functionaliteit belemmert de voortgang.

Kern van het advies

Het Adviescollege adviseert de Belastingdienst de scope van MKO te beperken en zich te richten op realisatie van noodzakelijke functionele verbeteringen voor de dienstverlening. Daarbij geeft zij de volgende drie adviezen:

1. kies vooralsnog voor de combinatie van het huidige systeem MHS en het nieuwe systeem (MKO);
2. verbeter de digitale dienstverlening;
3. blijf investeren in de huidige systemen.

Opvolging adviezen

De Belastingdienst neemt de adviezen van het Adviescollege over en kiest voor een herziene aanpak voor het vervolg van MKO. Daarbij wordt het uitgangspunt om eerst B2Bi en daarna MHS uit te faseren ter harte genomen. Dit geldt ook voor het advies om de digitale dienstverlening verder te verbeteren. De aandachtspunten vanuit de wetgeving waaraan MKO en MHS moeten voldoen, zijn in kaart gebracht en worden verder uitgewerkt. Tegelijkertijd vindt de Belastingdienst vroegtijdige aanpak van het berichtenverkeer als onderdeel van de moderniseringsopgave zeer van belang.

De Belastingdienst heeft het advies om te blijven investeren in de huidige systemen reeds in gang gezet. Een voorbeeld hiervan is het tijdig bijschakelen en/of vervangen van personeel om de uitstroom van kennis en capaciteit te beperken. Ook zal er de komende jaren aandacht blijven voor het borgen van de continuïteit van het huidige landschap tot de beoogde vernieuwing met MKO gerealiseerd is.

Het Adviescollege geeft aan dat de noodzaak tot uitfasering van MHS nu ontbreekt en adviseert om het uitfaseren van MHS pas aan de orde te stellen wanneer dit op basis van een businesscase onderbouwd kan worden. De Belastingdienst voorziet voor de continuïteit van de dienstverlening een risico wanneer MHS niet binnen afzienbare termijn (ca. vijf jaar) wordt vervangen, mede door de verwachte grotere stroom aan te ontvangen berichten. Voor het borgen van de continuïteit vindt de Belastingdienst het daarom noodzakelijk de huidige voorzieningen stapsgewijs te moderniseren. Daarbij zal de Belastingdienst rekening houden met de urgenties vanuit de dienstverlening en nieuwe wetgeving, zoals aangegeven in het rapport. Besluitvorming kan dan per stap plaatsvinden, op basis van een business case, zoals het Adviescollege ook adviseert. Over het belang van de noodzaak het ICT-landschap van de

Belastingdienst te blijven moderniseren is uw Kamer via Kamerbrieven¹ en technische briefings eerder geïnformeerd.

Tot slot

Met de opvolging van de adviezen verwacht ik dat de Belastingdienst zijn doelstellingen voor het verwezenlijken van een wendbaar en toekomstbestendig landschap voor het ontvangen van berichten door middel van MKO zal behalen. En daarmee het contact met burgers, ondernemers en dienstverleners kan bestendigen en verbeteren. De businesscase voor het project zal op basis van de adviezen worden herijkt. Ook zal de informatie over dit project op het Rijks ICT-dashboard worden geactualiseerd. Ik zal uw Kamer hierover informeren via de stand-van-zakenbrieven.

Ik dank het Adviescollege hartelijk voor de verrichte werkzaamheden en het opgestelde advies.

De Staatssecretaris van Financiën,
F.L. Idsinga

¹ Kamerstukken II, 2022/23, 31 066, nr. 1174 Kamerstukken II 2023/24, 31 066, nr. 1412